

«Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!»

# ЭНГСИЭЛИ

2015 сыл  
Сэттинньи  
11 күнэ  
Сэрэдэ  
№137 (10369)

1935 сыл алтынньы 5 күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга «Сыл бастыг хаһыата»

## БЭБЭНЭЭ... БҮГҮН... САРСЫН...

Улуус баһылыгын мунһабыттан бэлиэтээһиннэр

Баһаарынай сулуоспа начальнигын солбуйааччы О.П. Винокуров иһитиннэригэр басыһыанна түүн Көбөкөнгө ФАП котельнайа умайбыт. Харабыл-кочегар суох буолан биэрбит. Туораттан көрөн тыллааннар, истиэнэтэ арболит буолан, улахан умайы турбакка умуллаарылыбыт. Котельнай чөл түһэриллир диэри ФАП үлэһиттэрэ амбулатория дьиэтигэр көһөн салгыы үлэлиэхтэрэ.

ОГПН начальнига Н.А. Парников отгук сезона сафаланыгыгар баһаар буолбута салайааччылар өттүлэригэр ирдэбил, эппиэтинэс ситэтэ суоҕун көрдөрөрүн, харабыллар үлэлиир сирдэрин быраҕан барыларыттан тутуулар умуллаарылыы да сөп баһаар умуллаарылыыбакка улахан хормньу таһаарыларын, улууска өссө да 20-тэн тахса мас котельнайдар, баһаартан сэрэхтээх буолуу ирдэбиллэн, уот сибэт матырыйаалларынан тутуллан уларытылыахтаахтарын туһунан иһитиннэрдэ. Туһааннаах үлэһиттэргэ ирдэбили күүһүрдэр, нэһиликтэргэ комиссиялары тэрийэн тэрилтэлэргэ бэрэбиэркэлэри, сэрэтэр үлэни ытар туһунан эттэ.

Улуус ветераннарын сэбиэтин председателэ С.Д. Коблюкова 2 №-дээх орто оскуола учуутала И.Д. Григорьевальын 5 үөрэнээччин, 2 улуус ыччатын кытта Москва-Ржев-Подольской маршрутунаан сылдьан, элбэби билэн-көрөн, Сахаларын сирин, улуустарын туһунан билиһиннэрен кэлбиттэрин, олохтоохтор делегацияны истинник көрсүбүттэрин туһунан иһитиннэрдэ.

Улуус государственной статистикатын отделын начальнига Н.И. Тарасова кэлэр 2016 сылга Россия үрдүнэн кыра уонна орто бизнесинэн дьарыктанар предпринимателлэр үлэлэрин-хамнастарын чинчийи, бэрэбиэркэлээһин ытыгылыахтааһын, онно туһааннаах тэрилтэлэр көхтөөхтүк кытыахтаахтарын санатта. Сэттинньи 11 күнүгэр дьаһалталар специалистарыгар, предпринимателлэргэ анаан семинар ытыгылыларын биллэрдэ.

Федеральной почтовой сибээс Намнаабы филиалын директора Л.Д. Бесчетнова улуус тэрилтэлэрэ, нэһиликтэр дьаһалталара хаһыаттарга суруттарыыга көҕө суох кытталларын туһунан иһитиннэрдэ. Урут ветераннар суруттарыларыгар 50%-наах чапчэтии көрүллэрин салгыыры, сана тутуллан кирибит, киэрэр дьиэлэргэ почта дьаһыктарын онорторуу туруоруоста.

Бэнидизньиикэ республика Киин быыбардыр комиссиятын председателэ А.Д. Кривошапкин улуустугар кэлэ сылдыбыт. Улуустаагы территориальной быыбардыр учаастак председателинэ Вячеслав Николаевич Мохначевский салгыы үлэлиир буолбут.

Улуус депутаттарын учараттаах сессиялара сэттинньи 19 күнүгэр буолуоҕа. Бу сессияга улуус 2016 сыллаах бюджетин бырайыагын дьүүллэһиэхтэрэ.  
**Бэлиэтэнэ И. ИВАНОВ**

Сэттинньи 10 күнэ — РФ ИДьУО сотрудниктарын күнэ

## ДЬОННО-СЭРГЭБЭ БОЛБОМТОНУ

1) Олохтор полицияны кытта алтыһа сылдыбытыг дуо?  
2) Полиция үлэтин хайдах сыаналыгыг? Баҕа санааг?  
**М.К. Михайлов, үлэһит:**



- Полициялары кытта алтыспатабым.  
- Үлэлэрэ полиция буолуохтарыттан тубуста дии саныыбын. Ирдэбиллэрэ күүһүрдэ. Дьон олоҕор куттал суох буолуутун утары өссө күүскэ ылсан үлэлииллэригэр баҕарабын.

**Е.А. Кутукова, А.Ф. Шестаков**



Бэлиэ түгэн

Бу дьыл алтынньы 23 к. Наммытыгар суолу онорор-өрөмүөннүү тэрилтэ тэриллэбитэ 50 сылыгар аналаах өгөр-наар умнуллубат, үөрүүлээх бэлиэ түгэн буолан ааста. Бу көм устата туох-ханнык үлэлэр бара туралларын, барбыттарын олохтоох хаһыакка кизгник сырдатан тураллар. Мин бу ытыгылыбыт тэрээһин уонна олох кылгастык ааспыт көм сорох тугэннэрин ахтан ылбатахпына сатаан утуйуу да суохпун.

Ааспыт сэбиэскэй көм сафана оччолорго үп-харчы дэлэй көмигэр Нам сүрүн суоллара бары онһуулан, гаражтар, үлэһиттэр олоҕор дьыллэрэ, муоста бөҕө тутуллан, аны сайын аайы совхозтарга окко, хомуур үлэтигэр күрүө-хаһаа тутуутугар о.д.а. үлэлэргэ көхтөөхтүк үлэлэһэрбит. Өссө хас саас аайы тэрилтэлэр икки ардыларыгар фестиваль ытыгылылар, онно көнсиэргэ ким туох кыахтааһынан кыттарбыт, аны спортивнай күрэхтэһиилэргэ киирсэрбит. Оччолорго атын улуустары кытта тутар тэрилтэлэр икки ардыларыгар куоталаран

аат. СК хормейстера:  
- Суох, алтыһа сылдыбытабым.

- Ким билэр... Билинги эдэр специалистар эппиэтинэстэрэ үрдүк буолуохтаах. Олоххо арааһынай түгэннэр үөскүүллэр. Ону эбэхтээт түбөһиннэрэ эр са-таабакка, биричиннэтин чопчу билэн баран биридэ быһаарыы ылылыахтаах.

**С.Я. Андреев, Нам начальнай оскуолатын учуутала:**



- Ньурба оройуонугар олоҕор сылдьан норуот дружина-тыгар үлэли сылдыбыттахпын. Кизгнэнэн бэрээдэги көрөр этибит. Ол оннук сылдьан алтыстабым дии.

- Үчүгэй. Бэйэлэрин үлэлэрин толороллор буоллаҕа дии. Оперативнай соҕус буолалларыгар баҕарыам этэ.

**Д.С. Жирков, Нам улууһун административнай комиссиятын председателэ:**

- Полициялары кытта биир эйгэҕэ үлэли сылдыбытым. Билигин даһаны участковайдары үлэтигэр сыһыан араас хайысхалаах рейдэлэргэ сылдыбыт.

- Полиция буоланнар эппиэтинэстэрэ өссө үрдээтэ, үлэлэрэ күүһүрдэ дии саныыбын. Буруй оноруута аһыһырыгар баҕара-



бын. Профессиональной бырааһынныктарынан эбэрдэлибин. Үлэлэрэ таһаарылыах, кыайылыах-хогуулаах буоллун.

**Анатолий Николаев, үлэ ветерана, СР үтүөлээх тутуааччыта:**



- Алтыһан.

- Үлэлэрин үчүгэйинэн сыаналыбын. Кэлэр өттүгэр дьонно-сэргэҕэ болдомтолоохтук, кыһамнылаахтык, истинник сыһыаннаһан үлэлиэхтэрин наада.

Бэйэ информ.

## УМНУЛЛУБАТ ТҮГЭН БИИР КҮНЭ

үлэлиир үтүө үгэс баара, ол, биллэн турар, былаан туолуутугар, үлэ хаачыстыбата тупсарыгар, уопсай үлэ бэрээдэгэр сүрдээх көмөлөөх, көхтөөх буолара, ол түмүгэр урукку «Якутавтодор» оройуонмут Бочуотун дуоскатыгар хаста да таһан көһө сылдьар Кыһыл Знамяны, араас фондальарынан нафараадаланарбыт. Ол ааспыт кэрэ кэмнэригэр, эдэр эрчимнээх саастарбыт үлэ үөһүгэр ааспыт үтүөкэн кэмнэрин санаан, уһуннук бииргэ үлэлээбит дьоннорбутун көрсөн үөрүү, долгуйуу долгунугар уйдара сырыттыбыт.

Бу үөрүүлээх дэлэй астаах остуол тула күндү ыалдыт буола ынгырыллан кэлбит урукку, билинги үлэһиттэргэ үксүбүтүгэр Махтал, Хайбал суруктары, Бочуотунай грамоталары, харчынан бириэмийэни бэлэх-туһах биэрэн, ийэлэргэ, эбэлэргэ букет сибэкки бэлэхтээн ытыгылар уонна икки бэртээхэй ырыаһыттары ылла-

таннар кизгэбитин өссө кизгэттилэр. Маны этэн турар, «Суол» ХЭТ директорыгар А.С. Федоровка, экономист Т.А. Романюкка, «Уйгу» ХЭТ директорыгар В.И. Сивцевкэ, «Быйаг» ХЭТ директорыгар Р.Е. Окоороковка уонна кинилэргэ көмөлөспүт дьонно, коллективтарга билигин үлэли сылдьар үлэһиттэри эбэрдэлээн, истин махталбытын тиэрдэн турар, олох араас түгэннэрин туораан, туруулаһан үлэлээн урукку, билинги, кэлэр олохпутун ситимниир дьонуннаах үлэбитинэн астынан, өссө үрдүк ситиһиилэри баһаран турар, үлэ, олох дьоло бу эбит диир түгэн эһиэхэ тосхойуон, алаһа дьыбэтин үөрүү эрэ кустуга куустун дьэн баҕа санаабытын алгыс гынан аныыбыт.

**Истин махталы кытта Норуоттар доҕордоһуулар уордьан кавалера М.Н. ОКОНЕШНИКОВ, үлэ ветераннара М.Г. ГЛАДКОВА, З.И. ЕГОРОВА**

Кэрэ эйгэтигэр

## КИИНЭ КЭНСИЭР БЫЫСТАПКА

Нам улууһун культураны управлениета (нач. Е.А. Заровняева) үгүс өрүттээх, кизг хабааннаах тэрээһиннэри тиһигин быспакка ытыгар. Олортон кылгастык билиһиннэрэр буоллаха, манник.

Оскуола үөрэнээччилэрин күһүннү сыһыаннаһарын кэмигэр кинотеатрга мультиктар, киинэлэр көһүннүлэр. Олор истэригэр саҕа тахсыбыт «Мум-муттар» уус-уран киинэ көрөөччүлэри интэриһиргэттэ.

Алтынньы 23 күнүгэр улуустаагы народнай театр аттестацияны ааспыта. Театр режиссера Алексей Кривогорницын салайааччылаах бөлөх, театр народнай аатын эрэллээхтик дакаастаатылар.

Сэттинньи 13 күнүгэр И.Е. Винокуров аатынан музейга «Триумф мастерства» дьэн «Симэх» арт-галерея быыстапка тэрийэр.

Бу субуотага кинотеатрга улуустаагы гимназия үөрэнээччитэ Артур Нератов «Ырыаһынан тиэрдийи...» дьэн сольнай концерта буолар.

**Виталий ЕВСЕЕВ, культура управлениетын режиссера**

## ЫЙЫТ-ХОРУЙДУУБУТ

Тел: 41-3-32, 41-4-96

**В.З. Томская, Нам олохтооҕо.**  
- Алта ыйдарыттан оҕолор эбии аһыыр үттэрэ хаһан кэлэрий? Туох биричиннэттэн хойутаата?

**Л.А. Слепцов, оройуон киин балыһатын кылаабынай бырааһа.**

- Оҕо эбии аһыыр үттүн хаачыһытынан 2014 сылтан СР доруобуйа харыстабылын министристибэтэ дьарыктанар. Бу бириэмэҕэ оҕо эбии үттэ кэлэ илигэ — доруобуйа харыстабылын министристибэтэ ытыгар аукциона бүтэ илигинэн сибээстэнэр. Ол иһин хаһан кэлэрэ чопчу билилбэт.

Бэлэмнээтэ Н. АНДРЕЕВА

## ОЛОХТОН ХААЛЫМА!

«Энгиэли» хаһыакка сибээс отделениеларынан, общественнай сурутааччыларынан 2016 сыл бастакы анарыгар сурутуу ытыгылар.



6 ыйга — 486,12 солк.,  
3 ыйга — 243,06 солк.,  
1 ыйга — 81,02 солк.  
Хаһыат индексэ — Р0005, нэдиэлэҕэ иккитэ тахсар.

## СУРУТУУ - 2016

**Профсоюзтар  
олохторуттан**

Алтынньы 14 күнүгэр Москва-да Россиятаабы культура үлэһиттэрин идэлээх союһун 6-с съезиэ буолан ааспыт. Манна 400-тэн тахса тыһ. профсоюз чилиэнин сирэйдээн, барыта 124 делегат кыттыны ылбыт. Кинилэр истэригэр биһиги республикабытыттан үс делегат баар – культура үлэһиттэрин идэлээх союһун республикатаабы комитетын председателэ А.И. Комарова, А.Е. Кулаковская аатынан норуоттар доҕордоһууларын дьэтин профкомун председателэ О.Р. Солдатова уонна Нам улуунун культураны үлэһиттэрин идэлээх союһун председателэ Р.Н. Горохова.

Съезд сүрүн, отчуоттуур дакылаатын, Россиятаабы культура үлэһиттэрин профсоюзун бэрэссэдээтэлэ Г.П. Парошин онорбут. Кинини сэргэ эбии 15 киһи кыттыбыт. Делегаттар ревизионнай дакылаатын, 2020 сылга диэри сайдыы программатын ылыммыттар. Итиэннэ устаапка уларыты киллэри у.д.а. боппуруостар көрүллүбүттэр. Түмүгэр профсоюз киин комитетын үлэтин оргонон сыаналаабыттар. Сага бэрэссэдээтэли талбыттар. Бизе кандидаттан, кистэлэн быыбардааһын түмүгэр, С.Н. Цыганова бэрэссэдээтэлинэн талыллыбыт. Кини бу иннинэ киин комитетка үлэ уонна социальнай сыһыаннаһылар боппуруостарыгар сөкэрэтэрдээбит.

2015 сыл балаһан ыйын 23 күнүгэр «Профсоюз работников образования Намского улуса «Альтернатива»» дьин сага об-

# ҮЛЭҢИТ КӨМҮСКЭЛИН ТУҢУГАР



щественнай профсоюз тэрилтэтэ үөрэх управлениетын иһинэн тэриллэн үлэтин саҕалаабыт. Үөрэх үлэһиттэрин түмөр тэрилтэ 42 чилиэннээх. Бэрэссэдээтэл – А.А. Павлов, үөрэх управлениетын инновация уонна информатизация отделын кылаабынай специалиһа. Кини этэринэн, РФ конституциятын 30 ыстатыйатыгар ыйылыбыт сокуонга тирэҕирэн үлэлээн эрэллэр. Онон сокуону кэһи, быраабы күөмчүлээһин дьайыыта суох диір. Тэрилли-

бит сүрүн сыаллара-соруктара — үлэһит быраабын туруулаһы, көмүскээһин. Чилиэттэр усунуостара уопсай хамнас кээмэйттэн 1% тутулан сheckка киирбиттэн, 80% профсоюз алын сүһүөх тэрилтэтигэр төннөр. Оччотугар профсоюз чилиэттэрэ үп-харчы өттүгэр кыахтара кэһиир дьин тоһоболоон бэлиэтиир. Профсоюз үлэтин былаана киэн. Ол курдук бастакытынан, социальнай боппуруостары болҕомтоҕо ылыы, кадрдары кытта үлэни күүһүрдүү, чуолаан, эдэр үлэһиттэргэ күтүөннээх көмөнү, өйбүлү тэрийии. Иккиһинэн, эбии үөрэхтээһини, методическэй хааччылыыны ситимнээхтик тэрийии. Үсүһүнэн, социальнай тус сыаллаах бырайыактарга грант суруйан кыттан, сайдыыга туһуламмыт үлэ сага хайысхатын олоххо киллэри. Итиэннэ араас тэрээһиннэргэ тус сыаллаах харчынан, спонсорскай көмөнү хаарчаа суох тырыы.

Бэлиэтээн эттэххэ, бу «Альтернатива» общественной профсоюз тэрилтэтэ үлэһиттэр туруорсууларынан, ол эбэтэр, үөрэх управлениетын коллективын тус баҕатынан тэриллибит. Онон управление улуустаабы үөрэх үлэһиттэрин профсоюзунтан тахсан, бэйэлэрин общественной тэрилтэлэригэр үлэлээн эрэллэр.

**Л. НОГОВИЦЫНА**

**Комментатор блокнотуттан**

Ааспыт өрөбүллэргэ «Эрчим» спортивной саалаҕа Хамафатта администрациятын кубогар волейболга күрэхтэһии буолан ааста.

Күрэхтэһиигэ барыта 8 хамаанда мустан күөн көрүстэ. Мантан иккитэ оҕолор хамаандалара. Олохтоохтор икки хамаанданы туруордулар, Үөдэй, 1- Хомустаах, НПК, Ленскэй

батта), «За волю к победе»- Назаров Афанасий, «Лучший разыгрывающий»- Иванов Александр («Север»), «Ценный игрок»- Степанов Петр («Север»), «Лучший нападающий»- Тимофеев Александр (Х-Арыы), «Лучший блокирующий»- Васильев Марк (Х-Арыы), «Перспективный игрок»- Афанасьев Руслан (Хамафатта).

тыгар норуоттар икки ардыларынаабы турнирга биір дойдулаахпыт Григорий Попов 65 кг үчүгэй киирсиини көрдөрөн, бары утарылаһааччыларын эрэллээхтик кыайталаата. Финалга Сахалинскэй уобалас ММА чемпионун Сергей Ковгарены эрэллээхтик хотон, норуоттар икки ардыларынаабы турнир чемпионун аатын сүктэ. Үөдэйтэн сылдыар биір дойдулаахпытын

# АНЫ – РОССИЯҒА!



нэһиликтэн КСК оҕолор хамаандалара, Хатын Арыы, Хатырык, «Север» дьин ааттаах Нам улуунун хоту нэһиликтэрин сборнай хамаандата. Икки күннээх эрийсиллээх киирсии кэнниттэн кыайылаахтар быһаарылыннылар.

Хамафатта-1 – 1м, «Север»- 2м, Хатын-Арыы- 3м. Бастакы миэстэни ылбыт хамаандаҕа Хамафатта администрацията туруорбут кубога хамафатталарга бэйэлэригэр хаалла. Маны таһынан үчүгэй оонньууну көрдөрбүт спортсменнарга араас номинациялар туттарылыннылар.

«Лучший игрок»- Находкин Денис (Хамафатта), «Лучший защитник»- Рахлеев Семен (Хама-

Алтынньы 31 сэтинньи 1 күн. Дьокуускайга пауэрлифтингэ Россия спордун маастара Андрей Аксенов кэриэһигэр республика аһаҕас чемпионата ытытылына. Бу күрэхтэһиигэ биһиги улуустан с/м Евгений Иванов ветераннарга, ону таһынан «Становая тяга» дьин көрүнгэ 325 килэни көтөҕөн мунутуур кыайылылаах урдук ааты сүктэ. Маны таһынан «Становая тяга» дьин көрүнгэ (парнай) иккитэ буолан пааранан көтөбүүгэ Андрей Фасхутдинов, Рустам Тимофеев чемпионат бороуна хаһаайынын буоллулар.

Сахалинскэй уобалас губернатора Олег Кожемяко кубогар ММА бойбуойу көрүн искусство-

бу улахан ситиһитинэн эбэрдэлибит!

Алтынньы 31 сэтинньи-1 күн. Приморскэй кыраай Артеме курортыгар 2000-2001 с. төрүөх уолаттарга греко-римскэй тустууга ДВФО күрэхтэһиигэ буолан ааста. Бу күрэхтэһиигэ Саха сирэ 14 спортсмены кытыннарда, олортон иккитэ Намнаабы П. Юмшанов аатынан тустуу оскуолатын иитиллээччилэрэ Иванов Саргын, Обоев Эрхан кытыннылар.

66 кг - Обоев Эрхан – 2м, ылан бу ый 18-23 күннэригэр Кемерово куроракка ытытылыахтаах Россия күрээвэр кыттар быраабы ылла.

**Инокентий УВАРОВСКОЙ – КҮРҮЛГЭН**

**«ТӨРҮТ УУ»**

**ТЭРИЛТЭ БИЛЛЭРЭР:**

19 лиитэрэлээх бутыллаах БҮРААС УУНУ биһигиттэн мэлдьи атыгылаһааха сөп. Атыгы бааллар помпалар, кулердар, ону таһынан скандинавскэй хаамы торуоскалара.

Кирдээх, саһарбыт уонна хайдыылаах баллоннары төттөрү ылбаһыт.

**Нам:** Чернышевскэй уул. 6-та, «Олонхо» атыгы киинэ.

**Аппааны:** Лена уул. 16-та. Аадырыска тиэрдии телефоннара: **МГФ-873-73-11, МТС-300-11-70**

**Улуус баһылыгынын колонката**

## ААСПЫТ НЭДИЭЛЭБЭ

**Ааҕааччы, дорообо!**

Улуус баһылыгынын талыллан үлэлээбитим 2 сылтан орто, ол тухары ханнык баҕар үлэ, производство, биитэр социальнай хайысхалаах да буоллун, үгүө түмүктээх, кэскиллээх барарын бастатан туран сөптөөх таһымнаах, билиилээх-көрүүлээх уонна мотивациялаах кадр хааччыларын өссө төгүл эппинэн-хаамынан чингэтэ биллим. «Кадры решают все» дьин олус сөпкө этиллибит эбит.



Билигин үгүс салайааччылар уопуттаах, урукку үлэлэринэн туохтара-ханныктара биллибит кадрдары тутан олоролор, тоҕо диэтэххэ, сага үөрөҕү бүтэрэн кэлбит ыччат аан бастатан дохсун хамнаһы, комфортабельнай үлэлиир-олорор усуллубуйаны эрийэр. Аны туран кыра да кыайтарбатаҕына, үлэ-хамнаска ыарахаттар күөрэйдэхтэринэ тутта атаахха биллэрэллэрэ кистэл буолбатах. Оттон хас да дипломнаах эдэр дьон ырыынакка атыгыһыт, маҕаһынарга продавец (аныгы тылыннан менеджер) үлэтин ордороллор, ол кэмнэ дьиннээх специальнойыгар өр сылларга үлэлээбэккэ умнантэннэн кэбиһэллэр.

Маныха ыччаттары анардасты буруйдуур сыһа буолуоҕа, тоҕо диэтэр, олохпут хаамыыта, сөптөөх таһымна үлэлээн бэйэ миэстэтин булуу үгүс өттүгэр хамнас, дохуот кээмэйттэр туһуланар. Ол да иһин буолуо үгүс ыччаттарбыт араас идэлэринэн орто анал, урдук үөрэҕү бүтэрэн баран киэн сиргэ, куоракка, биитэр атын регионнарга талаһаллар. Ол кэмнэ тыа сиригэр кадровой өттүнэн хааччылыыга уустуктар бааллара биллэр, ол курдук өрүс унуор, ыраах сытар нэһиликтэргэ оскуолаларга предметчиктэр, бальһынарга эмчиттэр тийбэттэр. Үөрэх управлениетын дааннайдарынан билигин 300-тэн тахса оҕолорбут араас идэлэргэ 4, 5, 6-с курстарга үөрээн сотору кэмминэн бүтэрээри сылдыаллар. Мантан төһөтө улуунугар төннөн кэлэрэ, төрөөбүт дойдуларыгар олохсуйан, оҕо-уруу тэринэн производствоҕа уонна социальнай салааҕа кадр буола үүнэрэ - бу биір күннээх үлэ-тэҥнэммэт, хастыы эмит сылыннан күнтэн күн дьарыктаннааха эрэ үтүө түмүктэрдээх буолуоҕа.

Күннээҕи түбүкпүт баһаам, онуоха ыктаран дьин кэскиллээх дьыалабытынан нэһиликтэртэн саҕалаан улууска тийиэ, анардаһа баһылыктар эрэ төбөлөрүн ырыыта буолбакка общественносто киэн араҕата манна кыттыһара наада. Ити курдук көлүөнэттэн көлүөнэ эрдэттэн солбук бөлөмнөнэн ылыктаах үлэ тэрилиннэһинэ, үлэ бары салааларыгар патриоттуу санаалаах кадрдар сүүмүрдэннэхтэринэ - бу буолуо этэ саамай кэскиллээх уонна тыын суулталаах дьарыкпыт.

**Александр АТЛАСОВ**

**Биһиги сыахпытыгар**

## КӨРДӨРӨР – НАМ



«Саха» национальнай көрдөрөр-иһитиннэрэр хампааньна Намнаабы филиалыгар салайааччынан удьуор салҕааччы И.А. Кривошапкин ананан үлэлээн эрэр. Иннокентий Александрович көрдөрөр-иһитиннэрэр, күөх экран эйгэтигэр, эһэтин батыһар саастарыттан, оҕо эрдэбиттэн сыстан салайааччыга тийиэ үүннэ. Кеша Санкт-Петербурдаабы киинэ уонна телевидение университетын телеоператор идэлээх бүтэрбитэ. Билигин студия 6 үлэһиттээх. Кинилэр: режиссер Нюргуяна Романова, редактор Сергей Дьяконов, биэри ытыааччыта

нар тиһиктэрин быспакка ытыта олороллор. Биэриини ытытылар да, тутта эфиргэ тахсан, көрөбүт дьин буолбатах эбит. Матырыйал хампааньна тустаах үлэһиттэригэр тийиэн, уһуллубут хаачыстыбатынан, ис хоһоонунан, тематынан, эфиргэ хаһан, ханнык кэмнэ тахсыахтааҕа быһаарыллар. «Улуус туһунан биэриилэр үксүн «Саха 24» цифровый ханаалга көстөллөр. Норуокка биллэринэн «НВК Саха» күннэ-биір дэ көстөн ааһынан сөп», - дьин олохтоох студия салайааччыта Иннокентий Кривошапкин кэпсир. Ол иһин Нам сонуннара сэдэх курдук эрээри, «Саха 24» ханаалга күн аайы тахсар, көстөр эбит. Бу сага кэм цифровой ханаалын ростелекомнаах, кабельнайдаах эрэ дьон көрөр кыах-



Александр Колмогоров, монтаж режиссера Юрий Христофоров, оператор Василий Ильин.

Студия «Саха» көрдөрөр-иһитиннэрэр хампааньна филиала буоларынан, бу республикатаабы улахан тэрилтэ тус былаанынан, соруудаһынан үлэлиир. Нэдиэлэ 3-4 төгүл сонун-

таахтар. Улууска бүттүүнүгэр цифровой ханаал киириитэ 2017 сылга быһаарыллара күүтүллэр. Оттон урукку курдук улуустаабы телестудия үлэлиригэр, олохтоох дьаһалта хамнастаах анал үлэһити туттаһына эрэ кыаллар балаһыаньнаҕа үөскээбит.

**Л. НОГОВИЦЫНА**

**А.Ф. Шестаков  
төрөөбүтэ 90 сылыгар**

Быйылгы сылга Улуу Кыяйы 70 сылыгар аналлаах республикада да улуска да үгүс культурнай тэрээһиннэр ытыллылар. Бу ытык бэлиэлээх тэрээһиннэр Нам нэһилиэгин А.Ф. Шестаков аатынан сынналан киирингэр үгүстүк үрдүк таһымга ытыллылар. Ол курдук, сэтгэний 14 күнүгэр сынналан кииримит аатын сүгэр Ада дойду сэриитин кыттылааҕа, үлэ ветерана, РСФСР уонна Саха АССР культуратын үтүөлээх үлэһитэ, ССРС культуратын туйгуна, «Бочуот Знага» орден кавалера, самодеятельнай композитор, улуус Ытык Киһитэ Афанасий Федорович Шестаков быйыл 90 сылын туолар.

Биир кэмгэ бииргэ үлэлээбит киһи буоларым быһыытынан, киһи туһунан кылгастык ахтан санаан, кэпсиэхпин баҕарабын.

Афанасий Федорович 1952-54 сылларга Дьокуускайдааҕы культурнай-сырдатар училище библиотека салаатыгар кэтэхтэн үөрэнэн бүтэрбит. Дьону түмэр, тэрийэр дьобурдааһын көрөн, комсомол райкома Нам оройуонааҕы культура дьэтигэр уусуран салайааччынан аанабыта.

Онтон ылата культура үлэтигэр түүнү-күнүһү аахсыбакка, айымнылаах үлэтэ саҕаламмыта.

1952 сыллаахха активы самодеятельноска түмэргэ икки оскуола учууталларын, медицина үлэһиттэриттэн уонна 9-10 кылаас үөрэнээччилэрин хабаан, хоровой, үгүс, драматическай, струнный бөлөхтөрү тэрийбитэ. Ити активистар күүстэринэн, 3 киһилээх эр дьон үгүс бөлөҕө, онтон сыһыа 8 пааралаах үгүс бөлөҕө баар буолбута.

60 сс. балетмейстер үрөһүн бүтүрүтүт Роза Борисовна Ки-

риллова диэн бурят кыһа ананан үлэһити кэлэр. Саҕа үлэһит бастаан сахалыы хамсанылары билбэт этэ. Онуоха «Ньургун» үгүсүһүттэрэ, Жорницкая диэн балетмейстер кинигэтин ааҕан, ошон сирдэтэн, үксүн Афанасий Федоровичтыын мөккүһэ-мөккүһэ туруораллара.

оонньуур, ырыаһыт, артыыс. Бэл концерт кыттааччыларын таҕастарын толкуйдаан, бэйэтэ тигэрэ. Акварелы суурайан, чэрэниилэнэн, илорон кыраасканан декорация онгороро.

1960 сс. Афанасий Федорович методичынан үлэһити сылдьан, литературнай монтажтары, би-

духовой национальнай оркестры тэрийэ сатааһын бастагы холонуулар саҕаламмыта. Ол онтон ылата эстрада ансамблынан, трио састаабынан концерттары доҕуһуоллаан киирэн барыттара.

1952-1974 сыллар тухары «Эбэрдэ» агитбригадатын тэ-

дьонун ахтан ырыа суруйара. Ол курдук, Бүлүү оройуонугар гастроллуу сылдьан, таптыыр кэргэнигэр Валентина Петровна аанаан «Доҕорбор» диэн ырыаны суруйбута күн бүгүнүгэр дээрноруот уонуттан түспэккэ ылланар. Сити курдук, оҕолоругар, чугас ыттарыгар аанаан суруйбут ырыалардаах.

Афанасий Федорович культурнай-сырдатар үлэһэ уһулччу үтүөлээһин иһин 1965 сыллаахха Саха АССР культуратын үтүөлээх, 1978 сыллаахха РСФСР культуратын үтүөлээх үлэһитэ буолар. Нам улуһун культуратын сайыннарбыт, сүнгөн кылаатын киллэрбит бөдөн үтүөтүн иһин, аатын үйэтитэн, Нам улуһунааҕы муньабын XXIV сессиятын кулун тутар 23 күнүнээҕи быһаарытынан, 2000 сыллаахтан намнааҕы сынналан киирэн аатын сүгэр.

Күн-дьыл ааһар. Олох уларыйар... Билигин А.Ф. Шестаков аатынан сынналан киирингэр саҕа аманмыт Александра Алексеевна Парникова салайааччылаах тэрилтэ түөрт народнай коллективтаах: «Ньургун» үгүс-хоровой коллектив (сал. С.М. Тихонова, Е.А. Кутукова), «Коробейники» нуучча ырыатын ансамблы (сал. О.А. Новгородова), Намнааҕы театр (режиссер А.К. Кривогорницын), «Дьүөгэлэр» вокальнай ансамбль (сал. Е.А. Кутукова).

Биһиги аҕа көлүөнэбит А.Ф. Шестаков, Р.Б. Кириллова, И.Л. Христофоров саҕалаабыт үлэлэрин түһэн биэрбэт курдук, эдэр көлүөнэ – культура үлэһиттэрэ айа-тута үлэһити сылдьаллар.

**Е.А. КУТУКОВА –  
СР Культуратын үтүөлээх  
үлэһитэ,  
ССРС Культуратын туйгуна,  
Нам улуһун уонна Таастаах  
нэһилиэгин Ытык Киһитэ,  
Хормейстер.**

# ТҮҮЛЭЙ ТҮҮНҮ СЫРДАТАН

1963 с. «Ньургун» үгүсү коллектива Хабаровскай куоракка Сибирь уонна Дальнай Восток конференцияларын кыттылааҕа, 1967 с. – Дьокуускайга ытыллыбыт көрүүгэ, 1965 с. Москвага Бүтүн Сойуустааҕы көрүүгэ, 1965 с. – Уфага уонна Москвага ытыллыбыт саха литературатын уонна искусствотын күннэригэр, 1968 с. – хотугу норуоттар фестивалларын лауреата.

1961 с. республикада биир бастагынан «Ньургун» диэн ааттаах Народнай үгүс-хоровой коллектив тэриллэр. «Ньургун» диэн аат ингэриллиитин манньк диэн быһаарыахпын баҕарабын: 1957 сыллаахха Дьокуускай куоракка буолбут республикатааҕы Ыгччат фестивала буолбута. Онон стадионна араас улуустартан үгүс бөлөхтөрө «Ньургун» үгүсү толорбуттар. Ол туһунан республикатааҕы хаһыаттан ааҕан турабын. Мин санаахпар, онтон ылата «Ньургун» диэн аат ингэриллибит буолуобун сөп.

Афанасий Федорович дэгиттэр талааннаах: худохуньук, үгүсүһүт, контрабаска



эчэрдэр, кэнсиэртэр сценарийдарын, атын да жанрдары улуу нуучча норуотун баай уопуттаах уусуран тылын сахалыы тылбаастаан үлэтигэр туһанара.

1961-1964 сс. бастаан домбровай ансамблыга контрабас, баян, ударник, 8-12 киһиттэн турар

рийэн үлэлэспитэ. Бу агитбригада республикада кизэник биллэр этэ. Бастагы активистара: В. Ядрихинская, С. Алексеев, Е. Макаров, Н. Ядрихинская, А. Шадрин, В. Сосина у.д.а. 1967 сыллаахха Улан-Удэҕэ ытыллыбыт Бүтүн Сойуустааҕы агитбригадалары көрүүгэ «Эбэрдэ» лауреат буолбута, республикада ытыллыбыт көрүүлэргэ 1967-1969-1973-1976-1980-1990 сылларга куруутун кыайылаах буолара.

Самодеятельнай композитор Афанасий Федорович 15 ырыалаах. Ол ырыаларын аан бастаан агитбригада, уусуран самодеятельнай концерттарыгар ыллырын истэрэтим. Ырыалара сүрүннэн дэгэрэн ырыаларыгар сөп түбэһэллэрэ. Ыллычча киһи кыайан толорбот ырыалара этэ. Бэрт күүстээх, сахалыы кылыһахтаах ырыаһыттар ыллыр кыахтаах ырыалара этэ.

Афанасий Федорович киһи быһыытынан сэмэй, үгүс көрдөөх кэпсээннээх, талаан бөҕө киһитэ этэ. Дьонугар, оҕолоругар сымнаҕас сыһыаннаах аҕа, эһэ буолара. Бэл, ыраах сирдэринэн сылдьан,

**БИЛЛЭРИИЛЭР**

**Бар дьон көңүл хаһыата – «ТУЙМААДА»**

«ТУЙМААДА» общественнай-политическай хаһыакка 2016 сыл бастагы аҕаарыгар сурутуу ытыллылар.

«ТУЙМААДА» хаһыакка тыа сирин кыһарҕаннаах олоһун, политика, экономика, быһбардар тустарынан кырдыктаах суруйуулар, ону сэргэ «Олох көстүүлэрэ», «Дьылҕа хаан», «Эйгэ», «Баай байанай», «Иччи», «Таптал таабырына», «Араас» о.д.а. бэрт сэргэх балаһалар бэчээтэнэллэр. Бэчээтэнэр суруйуулар ардыгар аралдыгытаахтара, сороһор соһутохтара.

Сурутуу сыаната 6 ыйга манньк: Киин улуустарга – 1144 солк. 32 харчы, Бүлүү бөлөх улуустарыгар – 1363 солк. 50 харчы, хотугу улуустарга – 1472 солк. 34 харчы.

**БОЛҔОЙУН!** Сурутуу хас биирдиитэ 50-нуу тыһ. солкуобайдаах үс сүрүн бириистээх! Атын да сыаналаах бириистэр эмиз оонньонуохтара: улахан ЖК-телевизор, холодильник, аныгы суотабай телефон о.д.а. Алта ыйга толору суруттарбыттар эрэ бириистээх сурутууга кытталлар.

Көхтөөхтүк сурутун, бириистэ сүүйүн! «Туймааданы» сурутуон – кырдыгы билиэн, олоххор ситиһилээх буолуон.

**«ТУЙМААДА» редакцията**

® **Продам** тентовый УАЗ 97 г.в. ДВС 76 л.с., масло не ест, не дымит, мосты и КПП с раздаткой не шумят, не гудят, не пинаются. Салон обшит. 140 тыс. руб. Торг. Обмен на авто (можно с проблемами) или ваши варианты.

**WhatsApp 89644242362**

® **Продаю** частный дом (собственность, 15 соток, водопровод, септик).

**Тел. 89243661967**

**Распоряжение от 30 октября 2015 г. № 1421-р с.Намцы**

**О проведении на территории Намского улуса Республики Саха (Якутия) сплошного федерального статистического наблюдения за деятельностью субъектов малого и среднего предпринимательства за 2015 год**

Во исполнение пункта 2 статьи 5 Федерального закона от 24 июля 2007 г. № 209-ФЗ «О развитии малого и среднего предпринимательства в Российской Федерации» и распоряжения Правительства Республики Саха (Якутия) от 12 октября 2015 года №1116-р «О проведении на территории Республики Саха (Якутия) сплошного федерального статистического наблюдения за деятельностью субъектов малого и среднего предпринимательства за 2015 год» в целях организации подготовки и проведения сплошного федерального статистического наблюдения за деятельностью субъектов малого и среднего предпринимательства (далее – сплошное наблюдение) за 2015 год на территории Намского улуса Республики Саха (Якутия), распоряжаюсь:

1. Председателю Координационного совета по делам предпринимательства (Яковлев А.Я.):

1.1. Оказать содействие Намскому отделу статистики (Тарасова Н.И.) в подготовке и проведении сплошного наблюдения и информационно-разъяснительной работы.

1.2. Создать рабочую группу из числа членов координационного совета для ведения еженедельного мониторинга за ходом проведения сплошного наблюдения. Срок до 1 ноября 2015 года.

1.3. Для обеспечения полноты и достоверности предоставляемых сведений субъектами малого предпринимательства организовать проведение расширенного семинара – совещания с членами координационного совета, специалистами администраций поселений и управления сельского хозяйства с субъектами малого предпринимательства для разъяснения целей и задач сплошного наблюдения.

2. АУ РГ «Энсиэли» (Касьянов В.Г.) оказать содействие Намскому отделу статистики (Тарасова Н.И.) в размещении материалов, освещающих вопросы подготовки и прове-

дения сплошного наблюдения.

3. Рекомендовать главам поселений МО:

3.1. Назначить ответственное должностное лицо по вопросам подготовки и проведения сплошного наблюдения. Копию распоряжения предоставить в Намский ОГС (Тарасова Н.И.). Срок до 6 ноября 2015 г.

3.2. Для обеспечения полноты сбора провести работу по уточнению фактических адресов респондентов.

3.3. Обеспечить полноту сбора форм сплошного наблюдения микропредприятий и индивидуальных предпринимателей.

4. Руководителю МКУ УСХ (Гоголев Е.Е.):

4.1. Назначить ответственное должностное лицо по вопросам подготовки и проведения сплошного наблюдения. Копию распоряжения предоставить в Намский ОГС (Тарасова Н.И.). Срок до 6 ноября 2015 г.

4.2. Обеспечить полноту сбора форм сплошного наблюдения от сельскохозяйственных предприятий и крестьянских фермерских хозяйств.

5. Главному специалисту-эксперту Намского ОГС (Тарасова Н.И.):

5.1. Провести на территории Намского улуса сплошное наблюдение в срок с 01 ноября по 31 декабря 2015 года.

5.2. Предоставить администрациям поселений и управлению сельского хозяйства сформированные каталоги субъектов малого предпринимательства и статистический инструментальный для проведения сплошного наблюдения. Срок до 6 ноября 2015 года.

5.3. Оказывать консультационную и методологическую помощь при заполнении форм сплошного наблюдения.

6. Опубликовать данное распоряжение в улусной газете «Энсиэли» и на официальном сайте МО «Намский улус».

7. Контроль исполнения настоящего распоряжения возложить на заместителя Главы по сельскому хозяйству, председателя Координационного совета по делам предпринимательства Яковлева А.Я.

**И.о. Главы И. Сивцева**

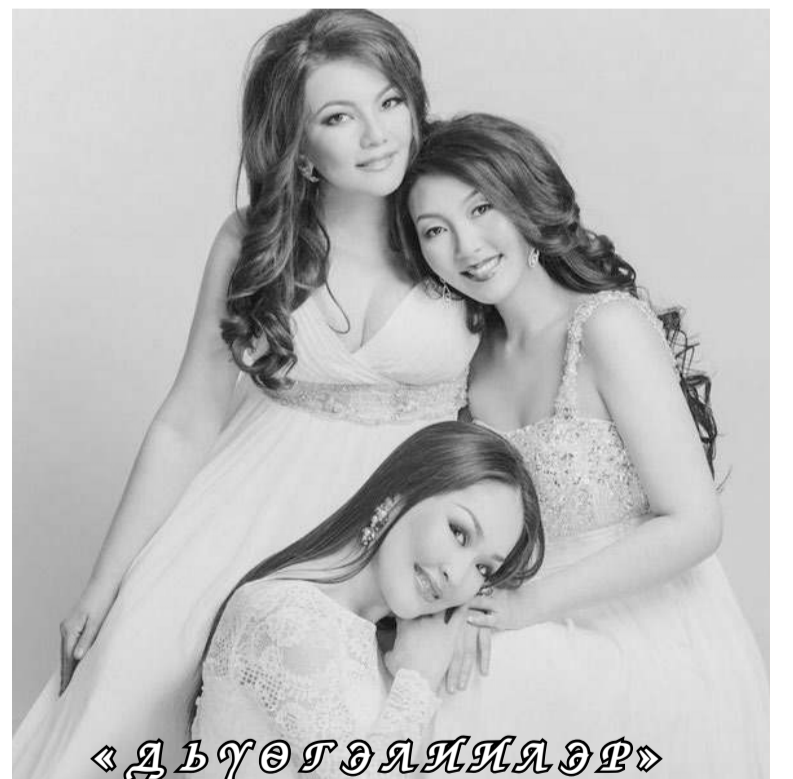
**УУУРЭХ ТЫТТАР**

Үлэ, тыыл, профсоюзнай үлэ ветерана, коммунистическай партия ветерана, Хамаатта нэһилиэгин олохтооро, нэһилиэк Ытык киһитэ **БУТУОВ ДМИТРИЙ ПЕТРОВИЧ** бу күнүгэр 80 сааһын туолла. Хамаатта маннайгы сүһүөх партийнай тэрилтэтин аатыттан бу кэрэ-бэлиэ күнүнэн эбэрдэбитин тиэрдэбит.

Баҕарабыт Эһиэхэ уһун, дьоллоох олоһу, аймах-билэ дьонгор этэнгэ буолууну.

**Хамаатта маннайгы сүһүөх партийнай тэрилтэтэ**

**БОЛҔОЙУН!**



**«Дьүөгэляляэр»**

Сэтгэний 22 күнүгэр Нам улуһун киирингэр А.Ф.Шестаков аатынан Культура дьэтигэр СР Культуратын туйгуна, Салтан нэһилиэгин бочуоттаах киһитэ Наталия Протопопова – Натали «Дьүөгэляляэр» диэн саҕа кинигэтэ «сүрэхтэнэр» шоу-кэһиэрэ ытыллылааҕа. Бу эрэ кизэһэ кизэн далааһыннаах Далаана, маанылаах куолаас Ныра уонна хоту дойду холоруга Олимпия саамай чабылхай ырыаларын бэлэхтиэхтэрэ. Кэнсиэр кэмигэр «Дьүөгэляляэр» кинигэ атылылааҕа. Кэнсиэр икитэ 17.00 уонна 20.00 часастартан ытыллылааҕа. Кирири билиэт -400 солк. Касса нүөмэрэ: 41-593, сот: 89659947081

**КЭРИЭСТЭБИЛ**

Күн сирийн көрдөрбүт амарах аҕабыт, эйвэс эһэбит, Саха республикатын норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, «Гражданской килбиэн» бэлиэ хаһаайына, Нам улуунун, I Хомустаах нэһилиэгин, Горнай улуунун II Атамай нэһилиэгин Ытык киһитэ Тимофеев Семен Никитич сэтгэнийн 12 күнүгэр соһучу ырахан ыарыыттан олохтон туораабыта 3 сылын туолар. Биһиги аҕабыт II Атамай нэһилиэгэр колхозтаах дьээх кэргэннэ балаһан ыйын 14 күнүгэр 1934 с. төрөөбүтэ. Тулайыах хаалан иитиэххэ сылдьыбыта. Онон олох ыраханан, аһытын-ньулуунун билэ улааппыта. Педучилищени 1952 с. бүтэрэн Халыма Өлүгөрэ нэһилиэгэр учууталынан үлэтин саҕалаабыта. 1959-1964 сс. СГУ үөрэнэн бүтэрэн Нам оройуонугар анаар.



Биһиги аҕабыт Семен Никитич Горнай улуунуттан төрүттээх, ол эрээри олохун саамай үтүө кэмин, айымныылаах үлэтэ ааспыт Нам улуунун дойдутунан аасар. Манна ийэбитин Анна Николаевна-ын холбоһонор бэл буоланнар I Хомустаах орто оскуолатыгар уһун сылларга учууталлаабыта, директордаабыта. 1980 с. ирдэбиллээх, ылыннарыйлаах тыллаах коммуниһы «Нам» совхоз парткомун секретарынан талаллар. Онтон салгыы партия Намнаагы райкомун партийнай хамыһыбатын председателинэн, «Нам» совхоз профкомун председателинэн үрдүк ирдэбиллээхтик, сатабыллаах салайааччы быһыытынан, ураты болжомтону бэрээдэксэ, дыссипилиннээх, үлэ хаачыстыбатыгар, үлэһит олохтор-үлэһири усулуобуйатыгар уураара, тупсарга былааннаах үлэни ыстыра.

Аҕабыт ити үтүө хаачыстыбатын, сөптөөх ирдэбилин, киэн билитин иһин бар дьонун ыгыктыбылын ылбыта. Киһи киэн биллилээх, дьон болжомтотун тардар лектор этэ. Эдэрлэтин сүүрүүнүн дьарыктанан, чөл олохтун бэйэтэни туругундар. «Дьулуур» кулупу чилиэнэ, бэл, 60-70 саастаахтар күрэхтэһиллэригэр 5 км, 10 км, 20 км республика бастаабыта. Спорка үтүөлэрин иһин Россия спорт уонна физкультура сайдытыгар үтүөлэрин иһин Бочуот Знактаах. Спорд таһынан уус-уран самодеятельноска ыллаан, үгүлүүлээн бар дьонун биһирэбиллин ылбыта. Киһи кыра эрдэбитин тулайыах хаалан, дьиннээх ийэ-ара тапталын билбөккэ улааппыт буолан оҕолоругар ураты сылаас, истин, сымнааас сыһыаннааҕа. Төһө да куруук салайар үлэҕэ сырыттар биһиэхэ үс оҕо буолаар күүһүн-уоһун, тапталын, истин ийиитин биэрбитэ. Сүбэтэ-амата куруутун сымнааастык, эйвэстик этиллэр буолара. Аҕа быһыытынан сатабыла, мындыра, олохун эйгэтигэр бары салааларыгар үтүөнэн дьайар этэ.

Ийэбитин, эбэбитин Анна Николаевнаны тihэх күннэригэр диэри ырахан ыарыыны кытта туруулаһарыгар аҕабыт бүүбэйдээн мэлдьи аттыгар баар. Оҕолорун, сиэннэрин көрсө Москванан, Канаданан сылдьан кэллэрин ураты сырдаан, үөрэн-көтөн кэлэрэ. Эбэтэр бэйэтигэр күүлэйдии кэллэхтэринэ киһи саҕа дьоллоох киһи суоҕа. Биһиги аҕабыт ис-иһигитин аһыныгас санаата дьээх кэргэн эйгэтин иһигэр эр сөнгөн сылдьыбатаҕа. Олохун тухары мэлдьи кыаммат-түгэмэт дьонно көмөлөһөр. Ол үтүө үгэһин билгитин биһиги, оҕолоро, салгыыбыт.

Семен Никитич олохун кэнниги сыллара тапталаах Хомустааҕар аастылар. Нэһилиэк ситиһитэ киһи үөрүүтэ, туох эмэ сатамматаҕына киһи хололото буолан, бар дьонун ортотугар олохторуттан астынара. Хомустааҕар тапталын биллэрэн,

инникитин түстээн «Хомустааҕым барахсан» диэн Хомустааҕын дьонугар ырыа айан бэлэхтээбитэ:

Үрдүк мыраан аныгар  
Энсиэлибит эҕиргигэр  
Дьонум-сэргэм түөлбэтэ  
Бөһүөлөгүм ымыгыта  
Ыраас таптал уйата  
Ыччат дьонум биһигэ  
Хомустааҕым барахсан.

Сент Экзюпери француз суруйааччыта этэн турар: «Все мы родом из детства». Ол аата киһи хайдах майгылаах, үлэһит буолуута киһи оҕо сааһыттан силэс тардар диэн олус муударайдык эппит сылаас эйгэ, тапталга улааппыт буоланмыт, амарах, дьонно-сэргэҕэ атыннык сымнааастык сыһыаннаһар буолар эбикиин. Биһиги аҕабыт, эһэбит Семен Никитич бу орто дойдуга киһиэхэ бэриллибэр туох баар кэрэни, үлэ дьолун билэн, бар дьонун ыгыктыбытын ылан тапталаах кэргэн, ыгыктыбыллаах аҕа, элэккэй эһээ дэттэрэн, ытык иэһин чиэстээхтик төлөөн, чабылхайдык олорон ааста.

Аҕабыт аймак-билэ дьонноругар, доҕотторугар, коллегаларыгар, үөрэппит оҕолоругар киһи туһунан сырдык санаалаах киһи этэ диэн бэлиэ өйдөбүл хааларыгар эрэллээхпит. Биһиги оҕолор аҕабыт Семен Никитич барахсан үчүгэй хаачыстыбалара оҕолорбут, ыччаттарбыт үөрэнэллэригэр, үлэһит буолалларыгар үчүгэй эр өттүнэн дьайыбата саарбаҕа суох. Кэрэ киһи суола үйэлээх, сүппэт аналлаах. ырахан күннэригэр күүс-көмө, сүбэ-ама буолбут дьоммутугар, «Хомустаах бастакы нэһилиэгэ» МТ урукку баһылыгар, билгитин Нам улуунун МТ баһылыгар Атласов А.П., ветераннар сэбиэттэрин председателигар Дьяконов М.Н., аймактарбытыгар, чугас дьоммутугар, үөрэппит оҕолоругар барҕа махтабытын тиэрдэбит уонна эһиги олоххутугар мэлдьи күн сыдыаадың, дьээх кэргэннэригэр дьолу, ситиһини, чэгиэн доруобуйаны баҕарыбыт.

**Оҕолоро Ньургун, Татьяна, Никита дьээх кэргэттэрэ**

Ытыктыыр учууталбыт, аҕа табаарыспыт, Саха республикатын норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ Тимофеев Семен Никитич ырахан ыарыыттан олохтон туораабыта сэтгэнийн 12 күнүгэр 3 сылын туолар. Бу үс сыл устата санаабатах, ахтыбатах күммүт суох. Оннук киһи биһиэхэ эйвэс сыһыанна, сүбэтэ-амата, биһиги туспутугар кыһамныта умнуллубакка өйбүтүгэр ингэн сылдьар.

Таптыыр Хомустааҕар тihэх күннэригэр диэри олохторун тухары биһигини бырааһынныктарга, араас бэлиэ күннэргэ тула муньан үөрэ-көтө олохторо бу баар курдук. Оннук түгэнигэр биһиэхэ олох очурдарыгар туруурга сыаналамат элбэх сүбэтин-аматын, көмөтүн, ырыатын-тойугун умну-баппыт. Кыра сааһыттан тулайыах улаатан олох аһытын-ньулуугун билбитин, оонньооботох оҕо сааһа ааспытын олус курустук ахтара. Үөрэххэ тардыһытын күүһүнэн үрдүк үөрэхтэнэн, уһун сыллаах үлэтэ барыта дьон олохун уйгута тупсарын туһугар анаммыта. Эр сылларга салаалтаҕа сылдьыбыта, дириг биллилээх-көрүүлээх дьонун салайааччы быһыытынан, мэлдьи олох хаамытын өтө көрөр, биһигини итэҕэтэр, тула түмэр ураты дьон-дурдаах, ылыннарыйлаах тылын-өһүн ахтыбат, саньыбыт. Хас биридибит үлэтин, олохун кэтээн көрөр, ситиһилэрбиттэн үөрэр, табыллыбатахпытна хараастар, биһиги туспутугар ис сүрэхтэн ыалдьар, дууһалыбын долгуйар киһибит этэ.

Күндү киһибит Семен Никитич быдан дьылларга быраһаай, биһигини элбэххэ үөрэппиккин умну-баппыт, эн олоххун, дьонно истин сыһыангың, эйвэс майгыгың холлобур онгостобут.

**I Хомустаахтан Ощепковтар, С.И., К.Н. Кривошапкиннар, П.Г., К.Н. Сергеевтар, Г.М., Е.Д. Софроновтар, В.П. Яковлева дьээх кэргэттэрэ**

Күн сирийн көрдөрбүт тапталаах ийэбит, эбэбит, хос эбэбит, Хатырхэ нэһилиэгин олохтооҕо, үлэ бэтэрээна Гоголева Евдокия Дмитриевна алтынны 1 күнүгэр уһун, ырахан ыарыыттан Орто дойдуттан букатыннаахтык барыта 40 хунта туолла. Ийэбит 1937 сыллаахха Нам оройуонун Түбэ нэһилиэгэр Анастасия Андреевна, Дмитрий Иннокентьевич Гоголевтар дьээх кэргэттэригэр иккис оҕонун күн сирийн көрбүтэ. Оҕо сааһа сэрэни кэмигэр ааспыт буолан, кыра сааһыттан холкуос үлэтигэр сарсыарда эрдэтэн киһэ хойукка дылы үлэлиир ийэтин кытта дьээх-уот көрүүтүгэр түбүгүрэн, кыра саастаах ыраахтын көрөн-истэн үлэҕэ уһаарылыбыта.

Хатырхэ орто оскуолатын бүтэрээт, дьонугар күүс-көмө буолар сыалтан салгыы үөрэммэккэ, холкуоска өр сылларга ыанньыксытынан, ыйрэйи көрөөччүнэн үлэлээбитэ. Кутуков Михаил Ивановичты билсэн бэл буолаллар уонна 5 кыыс оҕолондолор. Маннайгы кыыстара сааһын да туолбакка сылдьан ыалдьан өлөн хаалар. Ийэлээх аҕабыт 15 эрэ сыл биригэр олохторугар. Аҕабыт ырахан ыарыыттан өрүттүбэксэ эрдэ олохтон туоруур. Ол курдук ийэбит 35 сааһыгар 4 оҕолор оҕдообу хаалар.

Соҕотох хаалан оҕолорун атахтарыгар туруорар инниттэн быраатынаан Гоголев Кирилл Дмитриевичты сүөһү ииттэн, холкуос ханнык да ырахан үлэтигэр чабыйбат, тура турбат туруу үлэһит буолаллар. Кэлин ийэбит доруобуйатын ферма үлэтигэр уурайан бочуоттаах сынһаланан тахсар диэри хонтуораҕа, кэлин музейга остуораһынан үлэлээбитэ. Ийэбит өр сылларга таһаарылаах үлэтинэн, дьонно-сэргэҕэ үтүө майгытынан олохтоох салалта хайҕабылын, дьон-сэргэ махталын ылбыта.



Ийэбит барахсан 4 оҕону соҕотубун көрөн-истэн, бүүбэйдээн, барытыгын үөрэхтэнэн, үлэһит киһи орторгоон, сиэннэрин, хос сиэннэрин көрөн дьолун олохторун, бэйэтин дьоллообунан ааһынара. Киһи биһиги болаар-суох дурдабыт-хахабыт, сүбэ-ама биэрэр, кыһалҕалаахха тирэх буолар, баарынан-суоҕунан көмөлөһөр, өйүүр-өйөнөр киһибит этэ. Айылҕаҕа сылдьарын, сир астырын олус сөбүлүүр. Ыраас-чиэнчист туттуулааҕа, кэрэни кэрэхсирит уйан дууһалааҕа. ырахан-нык ыалды да сырыттар оҕолорбор туһунан эмэ көмөлөспүт киһи диэн үтүлүк, кээнчэ тигэн хааларбыта. Бүтэһик күннэригэр дылы хас биридибит туһунан ыйыталаһа сыһыта, сиэннэрин, хос сиэннэрин ситиһилэригэр үөрэн дьолломмут хараҕа бу баарга дылы...

Тапталаах күн күбэй ийэбит, эйвэс эбэбит сырдык мөссүөнүн, киһи быһыытынан сэмэйин, уйан ыраас дууһатын сүрэхпитигэр мэлдьи илдьэ сылдьыахпыт, холлобур онгостохпуг, үтүө аатын ааттата туруохпуг. Күндү киһибитин сүтэрбит ырахан кэммитигэр күүс-көмө, сүбэ-ама буолбут чугас аймактарбытыгар, Хатырхэтааҕы уаастаковай баһылыа коллективыгар, тihэх суолугар атаарсыбыт, кутурбаммытын тэҥнэ үлэстэбит дьоммутугар Пинигин А.М., Федорова К.В., Охлопкова Р.А., Ноговицына А.А., Захарова М.В., «Кэскил» оҕо сайдар киинин коллективыгар, ыаллы олохтор «Эйэ» түөлбэ олохтоохторугар, Дьокуускайдааҕы 2 №-дээх педучилищега биригэр үөрэммит дьүгөлэрбэр махта тыллара тиэрдэбит. Дьоллоох олох, кытаанах доруобуйаны баҕарыбыт! Күндү киһибит, быдан дьылларга быраһаай!

**Кыргытара, күтүөттэрэ, быраата, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ**

**13 ноября с 10 ч. 30 мин. в доме Олонхо с. Намцы проводится улусное мероприятие республиканской акции «Белая трость» к Международному дню слепых.**

В программе: — «Круглый стол» по вопросам государственной поддержки по улучшению жилищных условий инвалидов, заполнение и реализация индивидуальной программы людей с инвалидностью по зрению, пенсия в 2016 году; — чествование активистов общества слепых за 2015 год; — концертная, познавательная и игровая программы по реабилитации незрячих. Приглашаем членов Всероссийского общества сле-

пых, партнеров и кому небезразлична жизнь незрячих людей принять активное участие в мероприятии акции.

**® Продаю лед. Тел. 89244640387**

**Считать недействительным утерянный паспорт на имя Максимова Данила Александровича**

**® Норд Финанс**

Краткосрочные займы, основанные на доверии до 20000 рублей от 0,8% в день! Нужен только паспорт! Заявки принимаются по телефону 89142723633 и по адресу: с. Намцы, ул. Ленина, 12/2, ТЦ «Электра-продукты», 2-й этаж.

**ОГРН 115144700738 ИНН 1435291452 МФО 651503698006495**

<p>Тапталаах ийэбит, эбэбит <b>АНДРЕЕВА Елена Николаевна</b> б.д. сэтгэнийн 7 күнүгэр күн сириттэн барытын аймактарыгар, доҕотторугар, бары билэр дьонноругар диригник курутууһун туран иһитинэрэбит.</p> <p><b>Оболоро, сиэннэрэ</b></p> <p>Намнаагы кырдыабаастар уонна инбелиттэр олохторун интернат дьэтигэр коллектива, интернат кырдыабаастар олохтоо, үлэ, тыыл ветерана, доруобуйа харыстыбылыгар өр сылларга үлэлээбит <b>АНДРЕЕВА (ГАБЫШЕВА) Елена Николаевна</b> 84 сааһыгар өлбүтүнэн аймактарыгар, доҕотторугар, сиэннэригэр, билэр дьонугар дириг кутурбаммытын тиэрдэр.</p> <p>Улуустаагы киһи баһылыа коллектива, администрацията, профсоюзнай комитет, ветераннар сэбиэттэрэ өр сылларга медисэстэрэнэн үлэлээбит медицина ветерана <b>АНДРЕЕВА Елена Николаевна</b> уһун, ырахан ыарыыттан олохтон барбытынан доҕотторугар, сиэннэригэр, чугас дьонугар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.</p> <p>Күндү биригэр төрөөбүт бырааппыт, убайыт, абааһыт, таабыт <b>КОЛОСОВ Михаил Михайлович</b> уһун, ырахан ыарыыттан күн сириттэн күрэммитинэн бары билэр дьонугар диригник курутууһун туран биллэрэбит. <b>Биригэр төрөөбүттэрэ уонна кинилэр оболоро</b></p> <p>Убаастыыр, күндү убайыт <b>КОЛОСОВ Михаил Михайлович</b> уһун, ырахан ыарыыттан күн сириттэн барбытынан биригэр төрөөбүттэригэр, кинилэр дьээх кэргэттэригэр дириг кутурбаммытын тиэрдэбит, аһыгытын тэҥнэ үлэстэбит. <b>Поротова М.Н., Колесовтар, Макаровтар</b></p> <p>Биригэр үөрэммит үлээннээхпитигэр Колесов Василий Михайловичка, киһи дьээх кэргэттэригэр, биригэр төрөөбүттэригэр таптыыр бырааттара, убайдара <b>КОЛОСОВ Михаил Михайлович</b> ырахан ыарыыттан орто дойдуттан барбытынан дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. Аһыгытын тэҥнэ үлэстэбит. <b>10 «а» кылаас 1971 сыллаах выпуск</b></p> <p>Таптыыр кэргэнин, аҕабыт, эһэбит, хос эбэбит, СР норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, «Бочуот знага» уордан кавалера, Нам улуунун Ытык киһитэ, үлэ, үөрэхтэһин салаатын, спорт сайдыытын ветерана <b>КУТЯРКИН Виктор Гаврильевич</b> уһун, ырахан ыарыыттан олохтон туораабытын бары аймактарытыгар, билэр дьонноругар, доҕотторугар диригник курутууһун туран иһитинэрэбит. <b>Кэргэнэ, оболоро, кийиэтэ, күтүөтэ</b></p> <p>Убаастыыр эдийибитигэр Окочешникова Татьяна Николаевна, оболорогар, сиэннэригэр тапталаах кэргэнэ, аҕалара, эһэлэрэ, Алпааны бөһүөлөгүн олохтоо, РСФСР үрээриитин туйгуна, СР Тьа хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, Хатын-Арыы нэһилиэгин Ытык киһитэ <b>КУТЯРКИН Виктор Гаврильевич</b> уһун, ырахан ыарыыттан олохтон туораабытынан дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. <b>Платоновтар, Нератовтар, Николаевтар, Дьяконова</b></p> <p>СР норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, Бочуот бэлиэтэ уордан кавалера, Нам улуунун Ытык киһитэ, үлэ, сэрэи оболорун түмсүүтүн чилиэнэ, үөрэхтэһин салаатын, спорт сайдыытын ветерана <b>КУТЯРКИН Виктор Гаврильевич</b> уһун, ырахан ыарыыттан күн сириттэн күрэммитинэн киһи кэргэнигэр, педагогический үлэ ветерана, Учууталлар учууталлара, эдийибитигэр Окочешникова Татьяна Николаевна, киһи оболорогар, кийиитигэр, күтүөтүгэр, сиэнигэр дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. <b>Бараат Бетүрөптэрэ дьээх кэргэттэрэ</b></p> <p>«Нам улууһа» МТ дьаһалтата, улус Муньаба, батэрээнэр улуустаагы сэбиэттэрэ РСФСР үрээриитин туйгуна, СР Тьа хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, Хатын-Арыы нэһилиэгин Ытык киһитэ <b>КУТЯРКИН Виктор Гаврильевич</b> уһун, ырахан ыарыыттан олохтон туораабытын кэргэнигэр Татьяна Николаевна, оболорогар, сиэннэригэр, хос сиэнигэр дириг кутурбаммытын тиэрдэлэр.</p>	<p>Күндү, убаастыыр быраатым, убайыт <b>КУТЯРКИН Виктор Гаврильевич</b> ырахан ыарыыттан күн сириттэн барытын кэргэнигэр Татьяна Николаевнага, оболорогар, сиэннэригэр дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. <b>Аймактарыт Игнатьевтар, Томпо улуунуттан Сыромятниковтар, Протопоповтар, Буцевтар</b></p> <p>Убаастыыр учууталбыт, Алпааны бөһүөлөгүн олохтоо, РСФСР үрээриитин туйгуна, СР Тьа хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, СССР «Үлэҕэ килбиэтин иһин» бороонса мэтээл хаһаайына, «Бочуот знага» уордан кавалера, Хатын-Арыы нэһилиэгин Ытык киһитэ, үлэ ветерана, Хатын-Арыы нэһилиэгин бастакы баһылыга <b>КУТЯРКИН Виктор Гаврильевич</b> сэтгэнийн 8 күнүгэр соһучу, ыраханник ыалдьан олохтон туораабытын кэргэнигэр Татьяна Николаевнага, оболорогар, сиэннэригэр, бары чугас дьонноругар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. <b>Хатын-Арыы орто оскуолатын 1981 с. выпуһа</b></p> <p>СР норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, Бочуот бэлиэтэ уордан кавалера, Нам улуунун Ытык киһитэ, үлэ, сэрэи оболорун түмсүүтүн чилиэнэ, үөрэхтэһин салаатын, спорт сайдыытын ветерана <b>КУТЯРКИН Виктор Гаврильевич</b> уһун, ырахан ыарыыттан күн сириттэн күрэммитинэн киһи кэргэнигэр, педагогический үлэ ветерана, Учууталлар учууталлара Окочешникова Татьяна Николаевна, киһи оболорогар, кийиитигэр, күтүөтүгэр, сиэнигэр дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. <b>Петровтар, Сивцевтар</b></p> <p>«Хатын-Арыы нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата, профкома, нэһилиэк сэбиэтэ, ветераннарын сэбиэтэ, обществэнноһа, Алпааны бөһүөлөгүн олохтоо, РСФСР үрээриитин туйгуна, СР Тьа хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, СССР «Үлэҕэ килбиэтин иһин» бороонса мэтээл хаһаайына, «Бочуот знага» уордан кавалера, Хатын-Арыы нэһилиэгин Ытык киһитэ, үлэ ветерана, Хатын-Арыы нэһилиэгин бастакы баһылыга <b>КУТЯРКИН Виктор Гаврильевич</b> соһучу, ыраханник ыалдьан олохтон туораабытын кэргэнигэр Татьяна Николаевнага, оболорогар, сиэннэригэр, бары чугас дьонноругар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.</p> <p>«Бочуот Знага» уордан кавалера, Норуот хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, Нам улуунун бочуоттаах гражданина, Хатын-Арыы нэһилиэгин Ытык киһитэ, эр сылларга салайар үлэҕэ үлэлээбит, художественнай самодеятельность, спорт ветерана <b>КУТЯРКИН Виктор Гаврильевич</b> соһучу, ыраханник ыалдьан олохтон туораабытын кэргэнигэр Татьяна Николаевнага, оболорогар, сиэннэригэр, хос сиэнигэр дириг кутурбаммытын биллэрэбит. <b>Культура үлэһитинэн идэлээх сойуустарын улуустаагы комитета, Хатын-Арыы, Нам музейдарын коллектива</b></p> <p>«Илгэ» потребительской общество үлэһиттэрин коллектива уонна улус потребкооперациятын ветераннарын сэбиэтэ Нам райотугар өр сылларга үтүө суобастаахтык үлэлээбит <b>АРГУНОВА Антонина Никифоровна</b> ыалдьан олохтон туораабытын киһи оболорогар, сиэннэригэр, аймактарыгар, доҕотторугар дириг кутурбаммытын тиэрдэлэр.</p> <p>Выражаем глубокое соболезнование родственникам Наталье Михайловне и Василию Гаврильевичу Окочешниковым, детям, внукам по поводу кончины от продолжительной болезни горячо любимой матери, бабушки, прабабушки, ветерана тыла и труда <b>КУЛЕШ Татьяна Михайловна. Рождественский Иванович из Намцев, 1 Хомустах</b></p> <p>Уважаемой коллеге по работе Центрального молочного завода Намского улуса Окочешниковой Наталье Михайловне и Окочешникову Василию Гаврильевичу выражаем глубокое соболезнование родным и близким по поводу скорпостижной кончины после тяжелой болезни любимой матери <b>КУЛЕШ Татьяна Михайловна. Скорбим вместе с вами. Семья Алексеевичей Андрей и Светлана</b></p>
----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

**Кылаабынай редактор В.Г. Касьянов**  
**ОТДЕЛЛАР:**  
редакторы солбуяааччы — 41496, хаһыаты тангыс — 41332, бухгалтерия — 41141, факс — 41141, 41496.

**Тэрийэн таһаарааччылар:** СР Правительствота, «Нам улуунун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационай технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральнай сулууспа СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрациялык нүөмэрэ — **ПН №ТУ14-0216.**

Сурукка ааккытын-суолугун, үлэтигин, дьэбит аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияҕа кири-бит суруктар төнөрүллүбөтэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатынын мэлдьи биир буолбат.**

**«ЭНСИЭЛИ» - Нам улуунун хаһыата.**  
**678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэлэ, Заложной уул. 4.**  
**E-mail: Namtsy41141@mail.ru**

«Энсиэли» хаһыат РИС таһылына, таһылына уонна бэчээтиир сыаҕар бэчээттэннэ. **Аадырҕа:** Нам сэл. Заложная уул. №4 Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэчээт. Лиц **Көндү сыананан атылланар Индекс — Р0005.** Тираһа — 1504 Бэчээккэ илии баттаньтын графига — 12:00 ч. 02.11.2015 с. Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 02.11.2015 с.